

LÀM ĐIỀU ĐÚNG ĐẮN VỚI PHƯƠNG TIỆN KHÉO

Nếu quá thẳng thắn, bạn sẽ tạo ra những kẻ thù.

Hành vi không đúng đắn làm thuần thục nghiệp nặng nề.

Hòa hợp với mọi người thì cạn cợt. Không hòa hợp với bất kỳ ai thì tệ hại.

Vì thế, điều quan trọng là khéo léo với những phương pháp khác nhau

và thoát khỏi sự dối trá, xảo quyệt, và tâm bất thiện.

(Bhande Dharmaradza)

BÀI KỆ NÀY cho ta thấy làm thế nào để thiện xảo. Nếu bạn quá thẳng thắn, cho dù bạn đúng hay sai, bạn sẽ tạo ra rất nhiều kẻ thù và không ai lắng nghe bạn. Để hóa giải điều này, trước hết hãy hiểu rằng không ai là hoàn hảo; mọi người tạo ra rất nhiều lỗi lầm. Mọi người đều có sự hiểu biết đúng đắn và những phẩm tính tuyệt vời, nhưng họ cũng có những khiếm khuyết. Nếu bạn biến tất cả những người bất toàn thành kẻ thù chỉ sẽ chẳng còn ai. Các bạn sẽ chỉ tạo nên nghiệp bất thiện khi các bạn cãi cọ và làm hại nhau.

Trừ phi ta tránh né trách nhiệm và không làm bất kỳ điều gì, ta không thể làm vừa ý tất cả mọi người. Nếu ta cố gắng, kết quả sẽ không có giá trị, như ta có thể thấy từ câu chuyện này.

Trong một ngôi làng nhỏ có một nhà quý tộc già thích sống một mình và không dính dáng đến bất kỳ điều gì hay kết giao với ai. Người trưởng thôn muốn mời ông tham dự những công việc của làng nên đến gặp ông lão và nói: “Bởi chúng ta phải sống hòa hợp và giúp đỡ nhau, hãy đi dã ngoại với chúng tôi.” Người đàn ông nói: “Tôi không muốn đi. Tôi

chỉ muốn ở một mình, không muốn có ai ở quanh mình.” Vị trưởng thôn cứ nói mãi, vì thế người đàn ông đi gặp quan tòa và nói: “Những người này không để tôi đơn độc. Tôi muốn sống trong sự yên bình và tĩnh lặng. Quan tòa, xin cho phép tôi làm điều này.” Quan tòa nói: “Vâng, ông đúng.” Sau đó người trưởng thôn đến gặp quan tòa và nói: “Chúng tôi muốn giúp người này khi ông ta có một vấn đề. Chúng tôi muốn là bạn hữu và giúp đỡ ông ta; chúng tôi muốn đưa ông vào hội của chúng tôi. Quan tòa, xin cho phép tôi làm điều này.” Quan tòa nói: “Được, điều đó rất tốt.” Vị phụ tá của quan tòa nghe được điều này và nói với quan tòa: “Hai phán xét này không thể cùng đúng.” Quan tòa nói: “Phải, anh cũng đúng luôn.” Như thế, chẳng có vấn đề nào được giải quyết.

Đặc biệt là khi ta đang làm việc, một vài người sẽ hành động một cách đúng đắn và mọi số người thì không. Ta không thể sống cùng với điều sẽ làm cho các sự việc trở nên tệ hại; ta phải làm điều đúng đắn. Ngay cả Đức Phật cũng không thể sống cùng mọi người. Chẳng hạn như, người em họ Devadatta của Ngài luôn luôn chỉ trích Đức Phật. Có một tu sĩ khác đã học với Đức Phật trong mười hai năm và sau đó nói: “Chúng ta ngang hàng nhau. Tôi không đồng ý với Ngài.” Vì thế ngay cả Đức Phật cũng không thể làm hài lòng mọi người, nhưng Ngài đã làm những gì đúng đắn.

Trích “Một hướng dẫn đầy đủ về con đường Phật pháp”.